

Wojciech Chudziak, Małgorzata Grupa, Jerzy Olczak

Jedwabno, gm. Lubicz, woj. toruńskie

Informator Archeologiczny : badania 20, 127-128

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Celem badań było uzyskanie obrazu sekwencji stratygraficznej grodziska w rejonie wału oraz górnych partii zboczy od strony południowej. Cel ten osiągnięto lokalizując wykop o wymiarach 3 x 10 m w obrębie nieprzebadanej dotąd ćw. 32 D i 39 B według dawnego systemu pomiarowego. Eksploracja układu stratygraficznego pozwoliła na wydzielenie ponad 10 jednostek w obrębie nawarstwień o maksymalnej miąższości ponad 2 m. Na skraju plateau grodziska eksplorowano m.in. elementy konstrukcji obronnych, zapewne związane z VI-VII-wieczną fazą użytkowania grodu: ławę kamienną i duże doły postłupowe, mieszczące po dwa słupy. Stwierdzono, że te elementy konstrukcyjne zalegają bezpośrednio na calcu i częściowo przykryte są twardą, spoiłą warstwą szarego pyłu z naciekami po korzeniach, stanowiącą zapewne poziom gleby pierwotnej.

Eksploracja części wykopu położonego na stoku pozwoliła ustalić, że w połowie jego długości znajdowało się nieckowate zagłębienie, być może rów otaczający grodzisko.

Na podstawie wstępnej analizy ceramiki wydzielić można, podobnie jak poprzednio, 3 podskono-lateńską /ceramika chropowata/, fazę VI-wieczną /a ornamentu/ i fazę XI-wieczną.

Biuro Dokumentacji Zabytków
w Elblągu

Badania prowadził mgr Marek Jagodziński przy współudziale mgr Marii Kasprzyckiej. Finansował WRZ w Elblągu.
Piąty sezon badań. Osada rzemieślniczo-handlowa /IX-X w./

Kontynuowano eksplorację wykopu z ub.roku o wymiarach 15 x 10 m, w którym odsłonięto ślady po łodziach. Badania koncentrowały się głównie w dwóch nieprzebadanych, południowych ćwiartkach wykopu. Po zdjęciu warstwy ornej, na poziomie piasku calcowego, uwidoczniły się zarysy następnych łodzi. Ogółem w wykopie tym wydzielono 9 obiektów tego typu. Łodzie częściowo nachodziły na siebie. W ich wypełniskach odkryto dalszych 26 fragmentów monet arabskich, paciorki szklane, złom szklany, wyroby bursztynowe, odważniki, sztabki surowca żelaznego i brązowego, ozdoby brązowe oraz nity i inne przedmioty żelazne.

Interesująco przedstawiają się wyniki badań sondażu o wymiarach 3 x 30 m, ukierunkowanego w stosunku do stron świata wzdłuż linii E-W. Założono go około 35 m na północny wschód od omawianego wyżej wykopu. Odkryto tu przypuszczalnie pozostałości budynków słupowych. Wśród materiału ruchomego na uwagę zasługuje skarb monet arabskich składający się z 11 całych i 5 fragmentów dirhemów. Monety ściśle przylegały do siebie tworząc charakterystyczny rulonik. Wydobyto je z warstwy namulowej występującej między obiektami. W wykopie tym odkryto jeszcze jedną całą monetę. Łącznie w trakcie badań tego stanowiska pozyskano 66 monet arabskich, głównie w postaci fragmentów.

W celu lepszego rozpoznania charakteru stanowiska, jego położenia w terenie oraz rekonstrukcji środowiska naturalnego, wykonano serię zdjęć lotniczych w różnych okresach wegetacji roślin i w kilku technikach fotograficznych.

Badania będą kontynuowane.

JARUSZOWICE, gm.Kazimierza Wielka
woj. kieleckie
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

JEDWABNO, gm.Lubicz
woj. toruńskie

Uniwersytet Mikołaja Kopernika
Instytut Archeologii i Etnografii
Zakład Archeologii Średniowiecza
i Czasów Nowożytnych w Toruniu

Badania prowadził mgr Wojciech Chudziak /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr Małgorzaty Grupy, pod naukowym kierownictwem doc.dr. Jerzego Olczaka. Finansował IAIK UMK w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Grodzisko /2 połowa IX - 2 połowa XII wieku/, osada przygodowa /2 połowa X-XII wiek/, osada otwarta /?, /XII/XIII-XV wiek/.

W związku z tematem "Osadnictwo Ziemi Chełmińskiej w okresie wczesnośredniowiecznym" realizowanym przez Zakład Archeologii Średniowiecza i Czasów Nowożytnych IAIK podjęto badania wykopaliskowe w celu weryfikacji dotychczasowych ustaleń dotyczących tego grodziska. Prace archeologiczne miały również charakter ratowniczy, gdyż obiekt jest niszczony przez wody meandrującej rzeki Drwęcy. Badania przeprowadzono także w miejscu domniemanej osady przygodowej, gdzie stwierdzono ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Grodzisko. Założono wykop o wymiarach 9 x 5 m w miejscu styku wału z majdanem. Stwierdzono występowanie w tym miejscu 14 warstw kulturowych o miąższości około 4,5 m wyznaczających trzech związanych z istnieniem grodu.

a grodu w 2 połowie IX w. do zniszczenia wałów w 3 ćwierci X w. obtaczana - 91,2%, ceramika całkowicie obtaczana - 8,8%;

o kolejnego zniszczenia wałów w 1 połowie XI w. /ceramika częściowo - 1,6%, ceramika całkowicie obtaczana - 88,4%;

o momentu ostatecznego zniszczenia grodu w 2 połowie XII w. /ceramika - 2,5%, ceramika całkowicie obtaczana - 97,5%;

wana od przełomu XII/XIII w. do 1 ćwierci XIII w.;

stowana od 2 ćwierci XIII w. do co najmniej XV w. /folwark krzy-

u podstawy wału zarejestrowano fragment konstrukcji kamiennej o szerokości 1,3 m liczącej wał od wewnątrz. Do płaszcza kamiennego od strony wewnętrznej przytykała konstrukcja drewniana w układzie przekładkowym. Oba elementy budowlane należy datować na 3 fazę grodu. Piaszczyste jądro wału pierwotnie mogło być wzmocnione poprzecznymi i podłużnymi bierwionami, o czym świadczą odkryte w jego wnętrzu ciemne smugi będące relikwiami przepalonych konstrukcji drewnianych. Nie stwierdzono żadnych pozostałości zabudowy mieszkalnej, co mogło być spowodowane tym, że powierzchnia wykopu obejmowała tylko niewielką część majdanu.

Odkryto kilka tysięcy fragmentów ceramiki, kości zwierzęce, łuski rybne, przesłik gliniasty oraz liczne przedmioty metalowe, przeważnie z najmłodszej fazy osadniczej.

Osada przygodowa. Założono 3 sondże o łącznej powierzchni 8 m², w których odkryto 3 obiekty, w tym dwa zapewne gospodarcze. Materiał ceramiczny pozwala je datować na 2 połowę X-XII w.

Badania będą kontynuowane.

JEGLINIEC, gm. Szypłiszki
woj. suwalskie
Stanowiska 1 i 4

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Grażyna Iwanowska przy współudziale mgr Anny Bitner-Wróblewskiej i konsultacji mgr. Mariana Kaczyńskiego. Finansowało PMA w Warszawie. Stanowisko 1 - grodzisko wczesnośredniowieczne - trzeci sezon badań. Stanowisko 4 - osada z okresu wędrowek ludów - pierwszy sezon badań.

Stanowisko 1 - kontynuowano rozpoznawanie północnej części majdanu grodziska. Badania wykopaliskowe objęły powierzchnię 65 m². W środkowej części majdanu założono wykop o wymia-